T072 BL 2 (047) Giới Không Bịnh Mà Xin Thức Ăn Ngon-92 Pháp Đơn Đề-Giới Pháp Của Tỳ Kheo

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

39-GIÔÙI KHOÂNG BEÄNH MAØ XIN THÖÙC AÊN NGON Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo ñeán nhaø coù söõa toâ thì xin söõa toâ, nhaø coù daàu thì xin daàu, nhaø coù söõa töôi thì xin söõa töôi, nhaø coù söõa laït thì xin söõa laït, nhaø coù maät thì xin maät, nhaø coù ñöôøng pheøn thì xin ñöôøng pheøn, nhaø coù caù thì xin caù, nhaø coù thòt thì xin thòt, neân bò ngöôøi ñôøi cheâ bai nhö sau: “Sa-moân Cuø-ñaøm duøng voâ löôïng phöông tieän taùn thaùn ít muoán, bieát ñuû, deã nuoâi döôõng, deã thoûa maõn, vaø cheâ traùch ña duïc, khoâng bieát chaùn, khoù nuoâi döôõng, khoù thoûa maõn; theá maø nay vò Sa-moân naøy khoâng chòu xin thöùc aên thoâ, maø ñeán nhaø coù söõa toâ xin söõa toâ, cho ñeán nhaø coù thòt thì xin thòt. Ñoù laø keû baïi hoaïi, chöù coù ñaïo naøo nhö theá!”. Caùc Tyø-kheo nghe ñöôïc, beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät beøn baûo goïi nhoùm saùu Tyø-kheo ñeán. Khi hoï ñeán roài, Phaät lieàn hoûi: - Caùc oâng coù vieäc ñoù thaät chaêng? - Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân. - Ñoù laø vieäc xaáu. Caùc oâng khoâng töøng nghe Ta duøng voâ löôïng phöông tieän taùn thaùn ít muoán, cheâ traùch ña duïc hay sao? Ñoù laø vieäc phi phaùp, phi luaät, traùi lôøi Ta daïy, khoâng theå duøng vieäc ñoù ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän ñöôïc. Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp xin thöùc aên ngon ñeå aên. Laïi nöõa, khi Phaät truù taïi moät Tinh xaù ôû vöôøn caây Ni-caâu-luaät, nöôùc Ca-duy-la-veä thuoäc doøng hoï Thích ca. Vì naêm vieäc lôïi ích neân cöù naêm hoâm Phaät ñi thò saùt phoøng cuûa caùc Tyø-kheo moät laàn, troâng thaáy moät Tyø- kheo bò beänh, tuy bieát nhöng Phaät vaãn hoûi: - Beänh cuûa oâng nhö theá naøo? Coù ñau ñôùn laém khoâng? - Khoâng ñau ñôùn laém, baïch Theá Toân. - OÂng khoâng theå xin ñöôïc thöùc aên hôïp vôùi beänh, thuoác men hôïp vôùi beänh ñöôïc sao? - Coù theå xin ñöôïc, nhöng Theá Toân cheá giôùi khoâng cho pheùp xin thöùc aên ngon, neân con khoâng daùm xin. Vaû laïi, con khoâng coù ñaøn-vieät, cuõng khoâng coù ngöôøi cho. - Töø nay veà sau, Ta cho pheùp Tyø-kheo beänh ñöôïc xin thöùc aên ngon. Theá roài, Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang truù taïi Ca-duy-la- veä phaûi taäp hôïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: Neáu taïi nhaø caùc ñaøn-vieät coù caùc loaïi myõ thöïc nhö söõa toâ, daàu, maät, ñöôøng pheøn, söõa töôi, söõa laït, caù, thòt... maø Tyø-kheo khoâng beänh, vì muoán söôùng thaân maø xin, thì phaïm Ba-daï-ñeà.

Giaûi Thích: Nhaø: Nhö treân ñaõ noùi. Söõa toâ, daàu, maät, ñöôøng pheøn, söõa töôi, söõa laït, thòt, caù: Nhö trong giôùi aên troäm thöù hai tröôùc kia ñaõ noùi. Ñoù goïi laø myõ thöïc. Neáu ngöôøi bò beänh thì Theá Toân cho pheùp xin aên, khoâng coù toäi. Beänh: Coù caùc loaïi nhö: beänh hoaøng laïn, beänh ung thö, beänh tró, beänh ñi tieåu, ñaïi khoâng laøm chuû ñöôïc, beänh vaøng da, beänh soát reùt, beänh ho lao, beänh gaày oám, beänh phong thuõng, beänh thuõng nöôùc, caùc beänh nhö theá goïi laø beänh. Vì thaân mình: Vì chính thaân mình maø xin, neáu töï mình xin hoaëc nhôø

ngöôøi khaùc xin ñeå aên, thì phaïm Ba-daï-ñeà. Ba-daï-ñeà: Nhö treân ñaõ noùi. Neáu Tyø-kheo bò beänh nhieät, roài thaày thuoác baûo: “Beänh naøy neân uoáng söõa chua”, thì ñöôïc xin söõa chua. Nhöng khoâng ñöôïc ñeán nhaø khoâng coù nieàm tin maø xin. Vì sao theá? Vì khi xin, hoï seõ deøm pha raèng Tyø-kheo do tham moùn ngon maø xin söõa chua. Chính vì hoï cheâ bai söï hay dôû cuûa Tyø-kheo neân khoâng ñöôïc ñeán xin, maø neân ñeán nhaø Öu-baø-taéc coù loøng tin maø xin. Khi xin ñöôïc roài neân caân nhaéc (maø duøng). Neáu Tyø-kheo bò beänh phong, roài thaày thuoác baûo: “Neân uoáng daàu”, thì khi aáy ñöôïc pheùp xin daàu. Nhöng khoâng ñöôïc ñeán nhaø eùp daàu ñeå xin, cuõng khoâng ñöôïc ñeán nhaø khoâng coù loøng tin, nhö trong tröôøng hôïp xin söõa chua ñaõ noùi. Neáu Tyø-kheo bò beänh thuõng nöôùc, roài thaày thuoác baûo: “Beänh naøy neân uoáng maät”, thì khi aáy ñöôïc xin maät. Nhöng khoâng ñöôïc ñeán nhaø ngöôøi ñi laáy maät ñeå xin, cuõng khoâng ñöôïc ñeán nhaø khoâng coù loøng tin ñeå xin, nhö trong tröôøng hôïp xin söõa chua ñaõ noùi. Neáu Tyø-kheo bò beänh khoâ gaày, roài thaày thuoác baûo: “Beänh naøy neân uoáng ñöôøng pheøn”, (thì ñöôïc xin ñöôøng pheøn). Nhöng khoâng ñöôïc ñeán nhaø laøm mía maø xin, cuõng khoâng ñöôïc ñeán nhaø khoâng coù loøng tin ñeå xin, nhö trong tröôøng hôïp xin söõa chua ñaõ noùi. Neáu Tyø-kheo bò nhieãm laïnh, roài thaày thuoác baûo: “Neân duøng ñöôøng pheøn, söõa chua hai thöù hoøa chung vaøo nhau maø uoáng”; thì khoâng ñöôïc ñeán nhaø khoâng coù loøng tin maø xin, nhö tröôøng hôïp xin söõa chua ñaõ noùi. Neáu Tyø-kheo bò beänh æa chaûy, roài Thaày thuoác baûo: “Beänh naøy neân uoáng söõa töôi”. Khi aáy, ñöôïc ñeán choã ngöôøi chaên boø ñeå xin söõa töôi. Khi xin ñöôïc neân truø tính ñeå laáy. Neáu Tyø-kheo muoán oùi ra vaø uoáng thuoác oùi möûa, roài thaày thuoác baûo: “Tröôùc neân uoáng nöôùc caù”, thì khi aáy ñöôïc xin nöôùc caù, nhöng khoâng ñöôïc ñeán nhaø ngöôøi baét caù ñeå xin, cuõng khoâng ñöôïc ñeán nhaø ngöôøi khoâng coù loøng tin maø xin, nhö treân ñaõ noùi.

Neáu Tyø-kheo muoán leå ñaàu ra maùu, hoaëc uoáng thuoác xoå, roài thaày thuoác baûo: “Beänh naøy neân uoáng nöôùc thòt”, thì khi aáy ñöôïc pheùp xin nöôùc thòt, nhöng khoâng ñöôïc ñeán nhaø ñoà teå, nhaø khoâng coù loøng tin ñeå xin, nhö treân ñaõ noùi. Neáu Tyø-kheo ñi khaát thöïc ñeán nhaø ngöôøi ñong söõa chua, roài ngöôøi ñong söõa hoûi: “Toân giaû muoán tìm thöù gì?”. Thaày ñaùp: “Muoán xin thöùc aên”. Ngöôøi aáy noùi: “khoâng coù thöùc aên maø chæ coù söõa chua naøy, neáu thaày caàn toâi seõ cho”. Khi aáy, neáu Tyø-kheo caàn thì ñöôïc nhaän ñaày baùt, khoâng coù toäi. Hoaëc laø coù baïn thì coù theå khuyeân ngöôøi ta cho baïn, khoâng coù toäi. Cuõng nhö theá ñoái vôùi ngöôøi ñong daàu, maät, ñöôøng pheøn, söõa töôi, söõa laït cuõng vaäy. Neáu Tyø-kheo khaát thöïc ñöôïc buùn, côm ñaày moät baùt côõ trung khoâng coøn choã nöõa, thì coù theå xin nöôùc uoáng. Neáu ñaøn-vieät noùi: “Khoâng coù nöôùc uoáng maø chæ coù nöôùc thòt, neáu thaày caàn thì toâi seõ cho”. Khi aáy, Tyø-kheo ñöôïc pheùp laáy. Hoaëc hoï laïi noùi: “Cuõng coù thòt, neáu thaày caàn toâi seõ cho”. Luùc aáy, Tyø-kheo ñöôïc laáy ñaày baùt, khoâng coù toäi. Ñoàng thôøi Tyø-kheo cuõng ñöôïc ñeán nhaø ngöôøi eùp mía, xin nöôùc mía. Neáu chuû nhaø noùi: “Khoâng coù nöôùc mía maø chæ coù ñöôøng pheøn, neáu thaày caàn, toâi seõ

cho”. Tyø-kheo neáu thaáy caàn thì coù theå laáy ñaày baùt, khoâng coù toäi. Ñoàng thôøi cuõng ñöôïc khuyeân hoï cho baïn mình. Cuõng nhö ñöôïc ñeán nhaø eùp daàu meø ñeå xin caën daàu meø. Neáu chuû nhaân noùi: “Toâi khoâng coù caën daàu meø, nhöng thaày coù caàn daàu thì toâi seõ cho”. Tyø-kheo neáu thaáy caàn, ñöôïc laáy ñaày baùt, khoâng coù toäi. Ñoàng thôøi cuõng ñöôïc khuyeân hoï cho baïn mình. Tyø-kheo ñöôïc xin nöôùc trong ôû döôùi söõa ñoùng vaùng. Neáu hoï noùi: “Toâi khoâng coù nöôùc trong ôû döôùi söõa ñoùng vaùng maø chæ coù söõa ñoùng vaùng, thaày coù caàn thì toâi seõ cho”. Tyø-kheo neáu thaáy caàn, ñöôïc laáy ñaày baùt, khoâng coù toäi. Ñoàng thôøi cuõng ñöôïc khuyeân hoï cho baïn mình. Tyø-kheo ñöôïc xin mía, cuõng ñöôïc vì Tyø-kheo khaùch ñi ñöôøng xa maø xin thöùc aên ngon. Hoaëc khi mình ñang ñi treân ñöôøng cuõng ñöôïc xin (thöùc aên ngon). Neáu Tyø-kheo xin moät choã ñöôïc taùm thöù myõ thöïc, roài aên rieâng töøng thöù, thì phaïm nhieàu toäi Ba-daï-ñeà. Neáu Tyø-kheo xin ñöôïc taùm thöù myõ thöïc taïi nhieàu choã khaùc nhau, roài aên moät choã thì phaïm moät toäi Ba-daï-ñeà. Neáu xin taïi nhieàu choã, roài aên rieâng töøng thöù, thì phaïm nhieàu toäi Ba-daï-ñeà. Neáu xin taïi moät choã ñöôïc nhieàu loaïi thöùc aên, roài hoïp laïi aên moät laàn, thì phaïm moät toäi Ba-daï-ñeà. Neáu xin khi khoâng beänh ñeán khi beänh ñem aên, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni toäi.

Neáu xin khi ñang beänh, ñeán luùc khoâng beänh ñem aên, thì khoâng coù Neáu xin khi ñang beänh, roài aên luùc ñang beänh, thì khoâng coù toäi. Neáu xin khi khoâng coù beänh, roài aên luùc khoâng beänh, thì phaïm Ba-daï-ñeà. Neáu naáu khoâng tuøy theo beänh maø aên tuøy theo beänh, thì khoâng coù toäi (?). Neáu naáu tuøy theo beänh maø aên khoâng tuøy theo beänh, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu naáu tuøy theo beänh, roài aên cuõng tuøy theo beänh, thì khoâng coù toäi. Neáu naáu khoâng tuøy theo beänh, aên khoâng tuøy theo beänh, thì khoâng coù toäi. Vì sao vaäy? Vì ngöôøi xuaát gia soáng nhôø ngöôøi khaùc vaäy. Theá neân noùi: “Moãi choã cho moät böõa, AÊn no khuyeân aên theâm. Khoâng nhaän phaàn maø aên, AÊn phi thôøi, ñoà thöøa. Hai ba baùt moùn ngon, AÊn rieâng chuùng, aên sau Heát Baït cöø thöù tö”.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.